

Den norske legeforening

Dato: 2.9.2025

Høring - rett til å ha med andre personer når det blir gitt helse- og omsorgstjenester

Norsk Overlegeforening (Of) viser til Høring - rett til å ha med andre personer når det blir gitt helse- og omsorgstjenester. Vi ønsker å komme med innspill til denne saken.

Of vil bemerke at “helse- og omsorgstjenester” er vide begrep, som omfatter alt fra enkle konsultasjoner til inngripende prosedyrer og operasjoner samt overnatting som inneliggende. I en rekke av disse situasjonene vil det være lite hensiktsmessig at pårørende medfølger. Of forstår at departementet mener dette hensynet er ivaretatt gjennom unntaksadgangen knyttet til forsvarlighetskravet. Of mener likevel at forslaget til lovtekst kan henlede pasienter og pårørende til å forvente samt å stille krav om deltakelse i situasjoner hvor dette er helt uegnet og uforsvarlig.

Of anser at bemerkningen om at helsepersonell må kunne yte helsetjenester under nærvær av pårørende er en forenklet og ikke dekkende framstilling av saksforholdene. En rekke prosedyrer vil kreve ro og konsentrasjon fra personellet som utfører prosedyren. Of forstår at en også i slike situasjoner vil kunne kreve unntak fra bestemmelsen begrunnet med forsvarlighets hensyn. Of anser uansett at den kategoriske anførselen om at helsepersonell må mestre tilstedeværelse generelt er uegnet.

Of støtter intensjonen i forslaget; at pasienten kan ha med seg en selvvalgt støtteperson ved undersøkelser og behandlinger. Ofs erfaring er at dette som hovedregel forsøkes praktisert i dag i helsevesenet. I en rekke situasjoner kan imidlertid dette være vanskelig å innfri grunnet hensyn som anført over, eller av hensyn til plassmangel. Å innrette et krav til tjenesten og helsepersonellet vil ikke ha vesentlig effekt på disse forholdene.

Of anser vi at begrepet “helse og omsorgstjenester” i denne sammenheng er for vidt, og derfor ikke egnet. Det er en vesentlig forskjell mellom «undersøkelser og behandling» og «når en gir helse- og omsorgstjenester». Det første omtaler etter vårt syn avgrensede deler av et sykehusopphold, men det senere åpner for at voksne pasienter kan få rett til å ha med en eller flere personer under hele sykehusopphold inkl. overnatte på pasientrommet. Det er ikke norske sykehus dimensjonert for i dag. Det vil kunne ha både økonomiske og administrative kostnader og kan også ha en konsekvens for arbeidsmiljøet for de ansatte i helsevesenet.

Med vennlig hilsen
Norsk overlegeforening

Ståle Clementsen
leder

Dokumentet er godkjent elektronisk